

บทที่ 1

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬาฟุตบอล

ประวัติความเป็นมาของกีฬาฟุตบอล

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่ได้กล่าวถึงกีฬาฟุตบอลกำเนิดขึ้นครั้งแรก เมื่อใดไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน แต่กีฬาฟุตบอลนั้นได้มีการเล่นมาแต่ดึกดำบรรพ์ และได้จัดให้มีการเล่นในงานพิธีสำคัญตามประเพณีของบางประเทศ เช่น

ในประเทศกรีซโบราณได้จัดให้มีการเล่นกีฬาที่เรียกว่า “เอพิซไคยรอส” (Episkiuros) กีฬาประเภทนี้มีการเล่นคล้ายกับการเล่นกีฬาฟุตบอลในปัจจุบัน

ประเทศโรมันโบราณ ได้มีการเล่นที่เรียกว่า “ฮาร์ปาสตัม” (Harpastum) วิธีการเล่นคือ ผู้เล่นแบ่งออกเป็นสองฝ่าย ต่างฝ่ายต้องพยายามนำลูกบอลให้ข้ามไปยังเส้นที่ขีดไว้ในแดนหลังของฝ่ายตรงกันข้าม การเล่นเริ่มด้วยการโยนลูกบอลขึ้นไปในอากาศตรงกลางแดน แล้วทั้งสองฝ่ายต่างก็แย่งบอลเพื่อนำลูกบอลไปยังแดนของฝ่ายตรงกันข้าม ฝ่ายใดสามารถนำลูกบอลไปวางไว้ในแดนของฝ่ายตรงกันข้ามได้มากกว่าถือว่าเป็นผู้ชนะ

ประเทศญี่ปุ่น ได้มีการเล่นที่เรียกว่า “คาลซิโอ” (Calsio) เป็นการเล่นที่มีมาตั้งแต่บรรพบุรุษ มีผู้เล่นฝ่ายละ 27 คน แต่ละทีมจะสวมชุดประจำท้องถิ่น

ประเทศอังกฤษนิยมการเล่นฟุตบอลในวัน “โชร ทิวสเดย์” (Shro Tuesday) ซึ่งเป็นวันฉลองเทศกาลทางคริสต์ศาสนา ในวันนั้นชาวเมืองจะมีการเล่นที่สนุกสนาน จะใช้ประตูหอประชุมแอสบราวนี (Ashbourne) และประตูทางเข้าโบสถ์เป็นประตูของแต่ละฝ่าย เกมได้รับความนิยมแพร่หลายมากมีการแข่งขันระหว่างตำบลและระหว่างเมือง การเล่นฟุตบอลในวันเทศกาลทางศาสนานี้ได้กลายเป็นประเพณีนิยม ซึ่งถือได้ว่าประเทศอังกฤษเป็นชาติผู้ให้กำเนิดกีฬาฟุตบอล ถึงแม้ว่าการเล่นในยุคสมัยโบราณจะไม่มีกฎระเบียบแน่นอน และนำไปสู่การเล่นที่รุนแรงทำให้เกิดการบาดเจ็บ ในสมัยพระเจ้าเอ็ดเวิร์ด (King Edward) ที่ 3 พระเจ้าริชาร์ด (King Richard) ที่ 2 และ พระเจ้าเฮนรี (King Henry) ที่ 4 ได้ ทรงห้ามการเล่นฟุตบอล ต่อมาในสมัยพระนางเจ้าอลิซาเบท (Queen Elizabeth) ที่ 1 ได้ทรงห้ามการเล่นฟุตบอล เช่นกัน แต่ประชาชนจำนวนมากยังคงสนใจการเล่นฟุตบอลจึงไม่ยอมรับกฎหมายที่ห้าม ในช่วงฤดู

หนาว พ.ศ. 2197 - 2198 แม่น้ำเทมส์ (Tames) ได้ถูกปกคลุมไปด้วยน้ำแข็ง ประชาชนจำนวนมากได้ไปเล่นกีฬาฟุตบอลบนแผ่นน้ำแข็ง การเล่นในสมัยนั้นไม่มีกฎกติกาที่แน่นอน

ในปี พ.ศ. 2391 นักศึกษามหาวิทยาลัยเคมบริดจ์ในประเทศอังกฤษได้จัดให้มีการประชุม คณะผู้เข้าร่วมประชุมได้ร่างกติกาเกี่ยวกับกีฬาฟุตบอลให้มีกฎเกณฑ์มากขึ้น จึงทำให้เกมการเล่นฟุตบอลมีความเรียบร้อย ลดการเอาเปรียบ และสนุกสนานมากขึ้น

ใน ปี พ.ศ. 2406 ได้มีตัวแทนของสโมสรกรุงลอนดอนริเริ่มการจัดตั้งสมาคมฟุตบอลขึ้นในประเทศอังกฤษ

ในปี พ.ศ. 2410 ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎกติกาต่าง ๆ ของการเล่นฟุตบอล

ในปี พ.ศ. 2443 ได้มีการจัดตั้งสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ (FIFA) ขึ้นที่ประเทศฝรั่งเศส ประโยค สุทธิสง่า (2538, 2 - 3) ได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของกีฬาฟุตบอลในต่างประเทศไว้ดังนี้

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ในสมัยโบราณของโรมันแบ่งนักกีฬาฟุตบอลออกเป็นสองฝ่ายแต่ละฝ่ายจะมีนักกีฬา 27 คน ซึ่งจะมีการแข่งขันที่รุนแรง เมื่อแข่งขันเสร็จจะถูกหามส่งโรงพยาบาล เกมรุนแรงประเภทนี้จะเป็นประวัติศาสตร์ของกีฬาประเภทหนึ่งในหมู่เกาะอังกฤษ และในหมู่เกาะไอร์แลนด์ (Ireland) จะไม่จำกัดจำนวนผู้เล่นและขนาดของสนาม เล่นในที่แจ้ง ไม่มีการพัก ไม่มีประตู จะพยายามเข้าข้างหลังคู่ต่อสู้ บางครั้งจะมีการล้วงเกนกัน เพราะว่าเขาสามารถใช้หมัดชกหน้าคู่ต่อสู้ได้ ซึ่งจะก่อให้เกิดการพิพาทกัน

พ.ศ. 1857 สมัยพระเจ้าเอ็ดเวิร์ด (King Edward) ของอังกฤษ มีการประกาศจำกัดผู้เล่นฟุตบอล หลังจากมีการเล่นกันมาแล้วประมาณ 1,000 ปี ประวัติศาสตร์จารึกไว้ว่าอังกฤษชนะโรมันในการแข่งขันที่เดอร์บี (Derby) ในต้นศตวรรษที่ 17 ทำให้การแข่งขันฟุตบอลถูกเรียกว่าเดอร์บีในอังกฤษ 35 ปีหลังจากนั้น

พ.ศ. 1932 นายอำเภอในอังกฤษได้ออกคำสั่งต่อต้านการแข่งขันประเภทนี้ ว่าเป็นการฝึกหัดที่ไร้ประโยชน์ พระเจ้าเฮนรี (King Henry) ที่ 4 และที่ 8 ทรงออกกฎหมายต่อต้านกีดกันกีฬาประเภทนี้ และในสมัยพระนางเจ้าอลิซาเบท (Queen Elizabeth) ที่ 1 ได้สั่งจำกัดผู้เล่นฟุตบอลเป็นเวลา 1 อาทิตย์ทุกคน

พ.ศ. 2224 ขุนนางชาวอังกฤษซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับฟุตบอลอิตาลี ได้แนะนำให้ทำตราของกีฬาประเภทนี้ เพราะแตกต่างจากเกมป๋าเดือนที่ได้รับมรดกจากโรมัน กีฬาประเภทนี้กำลังเป็นที่แพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วอาณานิคมของอังกฤษ ฟุตบอลได้เริ่มแข่งขันภายใต้กฎของสมาคม ดังนี้

ก่อน พ.ศ. 2343 การเล่นเริ่มมีกฎมาตรฐานขึ้น
พ.ศ. 2366 เกิดเกม 2 ชนิด คือ ฟุตบอล กับ รักบี้ ซึ่งเป็นต้นกำเนิดอเมริกันฟุตบอล
พ.ศ. 2398 สโมสรฟุตบอล เชฟฟิลด์ (Sheffield) เกิดในอังกฤษ
พ.ศ. 2403 มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด (Harvard University) ได้ตั้งทีมฟุตบอลขึ้น
พ.ศ. 2406 ตั้งสมาคมฟุตบอลอังกฤษในลอนดอน แสดงให้เห็นว่าฟุตบอลต่างจาก รักบี้
และมีระเบียบกฎเกณฑ์ในการเล่น

พ.ศ. 2412 การเล่นฟุตบอลครั้งแรกระหว่าง รัทเจอร์ส กับ ปริ๊นซ์ตัน (Rutgers and Princeton)

พ.ศ. 2413 ฟุตบอลเริ่มเล่นในอเมริกาครั้งแรก

พ.ศ. 2415 จำกัดขนาดของลูกบอลและมีที่ป้องกันกางในอังกฤษ

พ.ศ. 2421 ใช้นกหวีดครั้งแรก

พ.ศ. 2425 ตกลงกติกาสากลครั้งแรก

พ.ศ. 2426 ใช้มือ 2 มือวางลูกบอลได้ในเขตประตู

พ.ศ. 2427 ตั้งสมาคมฟุตบอลในอเมริกาครั้งแรก

พ.ศ. 2428 มีฟุตบอลอาชีพในอังกฤษเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2429 แข่งขันระหว่างชาติครั้งแรก ระหว่างสหรัฐฯ กับแคนาดา

พ.ศ. 2433 มีดาข่ายประตูครั้งแรกในอังกฤษ

พ.ศ. 2434 มีผู้กำกับเส้น และมีการเตะลูกโทษเมื่อทำผิดกติกา

พ.ศ. 2443 ตั้งสหพันธ์ฟุตบอลโลกขึ้นเป็นครั้งแรก ณ กรุงปารีส

พ.ศ. 2448 ผู้รักษาประตูต้องอยู่ในเขตที่กำหนด และจะเล่นลูกได้เฉพาะในเขตโทษ

เท่านั้น

พ.ศ. 2450 ตั้งสมาคมฟุตบอลขึ้นในต่างจังหวัดและมีการฝึกสอน (ครูผู้ฝึก) ขึ้นเป็นครั้งแรก

พ.ศ. 2451 เริ่มแข่งขันโอลิมปิกครั้งแรกในกรุงลอนดอน ซึ่งตรงกับการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกครั้งที่ 4 และอังกฤษชนะเลิศ

พ.ศ. 2455 ผู้รักษาประตูใช้มือได้ในบริเวณเขตโทษ

พ.ศ. 2456 ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามต้องถอยหลังห่างลูกบอล 6 หลา ในการเตะโทษ

พ.ศ. 2463 ผู้เล่นต้องไม่ถ้ำหน้าในการเล่นฟุตบอล (ห้ามถ้ำหน้า)

พ.ศ. 2467 มีการเตะมุม

- พ.ศ. 2468 มีกฎเกณฑ์การล่ำหน้า และมีกติกาการเล่นคล้าย ๆ ปัจจุบัน
- พ.ศ. 2472 - 2473 ผู้รักษาประตูต้องยืนอยู่ในเขตประตู
- พ.ศ. 2473 มีการแข่งขันชิงถ้วยฟุตบอลโลกครั้งแรกที่อุรุกวัย และอุรุกวัยชนะเลิศ
- อาร์เจนตินา 4 : 2
- พ.ศ. 2474 ผู้รักษาประตูขว้างลูกไปยังฝ่ายตรงข้ามได้และเดินได้ 4 ก้าว เดิม 2 ก้าว
- พ.ศ. 2480 การเตะลูกโทษ ผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามต้องอยู่ห่างลูกบอล 10 หลา
- พ.ศ. 2484 ทหารเล่นฟุตบอลอย่างรุนแรงเพื่อสร้างความกล้าหาญ เข้ายมหาญสนามยังไม่ได้มาตรฐาน
- พ.ศ. 2493 อเมริการ่วมแข่งขันฟุตบอลโลกที่บราซิล อุรุกวัยชนะเลิศ
- พ.ศ. 2493 มีการสอนฟุตบอลในโรงเรียนราษฎร์ของอังกฤษ และโรงเรียนต่าง ๆ เล่นกันทั่วไป กติกาและสนามคล้ายปัจจุบัน
- พ.ศ. 2499 ทีมฟุตบอลชาติไทยเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิกครั้งแรก ที่กรุงเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย (โอลิมปิกครั้งที่ 9)
- พ.ศ. 2511 ทีมฟุตบอลชาติไทยเข้าร่วมแข่งขันฟุตบอลโอลิมปิกครั้งที่ 2 ที่ประเทศเม็กซิโก (เป็นการแข่งขันฟุตบอลโอลิมปิกครั้งที่ 12) ฮังการีชนะเลิศ 4 ต่อ 1 ฮังการีจึงเป็นทีมชนะเลิศ
- พ.ศ. 2515 ทีมฟุตบอลอเมริกาเข้าร่วมแข่งขันโอลิมปิกครั้งแรก ที่เมืองมิวนิค ประเทศเยอรมนีตะวันตก โปแลนด์เป็นทีมชนะเลิศ

ฟุตบอลในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ (Olympic Games)

ประโยค สุทธิสง่า (2538, 270 - 273) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมา และสถิติการแข่งขันกีฬาฟุตบอลโอลิมปิกตั้งแต่ พ.ศ. 2539 - 2543 ไว้ดังนี้

โอลิมปิก (Olympic) มาจากรากศัพท์ของกรีก เรียกว่า “โอลิมปิอาดา (Olympiada) หรือ “โอลิมเปียส” (Olympias) ซึ่งเป็นชื่อของภูเขาสูงหนึ่งที่สูงที่สุดถึง 9,750 ฟุต บนยอดภูเขาเต็มไปด้วยหิมะตั้งอยู่ที่รัฐอีลิส (Elis) ทางด้านตะวันตกของแหลมเปโลพอนนีซอสประเทศกรีก และคำว่า ออลิมเปีย เคยเป็นชื่อมารดาของอเล็กซานเดอร์มหาราช (King Elexzander) มาก่อน เดิมชาวกรีกเรียกภูเขา โอลิมปัส (Mount Olympus) เป็นที่นับถืออย่างยิ่งและเชื่อว่าภูเขาศักดิ์สิทธิ์แห่งนี้ มีจอมเทพเจ้าซีอุส (Zeus) สถิตอยู่บนยอดเขา และเปรียบเสมือนสรวง

สวรรค์ของชาวกรีกโบราณ ตามตำนานโอลิมปิก กล่าวว่า บรรดาเทวดาที่อยู่บนยอดเขาแห่งนี้ ได้ลงมาเล่นกีฬาที่เชิงเขาโอลิมปัสเป็นที่รื่นรมย์ยิ่ง และต่อมาเรียกชื่อสถานศักดิ์สิทธิ์นี้ว่า “โอลิมเปีย” (Olympia) หรือ “ออลิมเปีย” ภายหลังเรียกเป็นชื่อการแข่งขันกีฬา ณ ที่นี้ว่า “ออลิมเปีย อาโคอิ อาโกเนส” (Olympiakoi Agones) เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า โอลิมปิก เกมส์ (Olympic Games)

“โอลิมปิกนิคม” ของชาวกรีกที่ว่า คาลอส คากาธอส (Kalos Kagathos) หมายถึง รูปสวย ใจงาม หรือการพัฒนาบุคคลให้พร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจเพื่อจะได้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งตรงกับวัตถุประสงค์ของการสอนพลศึกษาปัจจุบัน

ประมาณปี 1300 ก่อนคริสต์ศักราช กษัตริย์เปโลปัส (King Pelops) แห่งพีซาที่โอลิมเปียเป็นผู้จัดการแข่งขันครั้งแรกและเลิกไป จนถึงปี 776 ก่อนคริสต์ศักราช โอลิมปิกยุคฟื้นฟูได้เกิดขึ้นอีกโดยกษัตริย์อีพิทอส (Ephitos) ผู้ครองรัฐอีลิส ได้ใช้สถานที่ศักดิ์สิทธิ์แห่งโอลิมเปียเป็นศูนย์กลาง การแข่งขันตลอดมาจนถึง 1,200 ปี

ปี พ.ศ. 936 (ค.ศ. 393) กีฬาโอลิมปิกยุคโบราณได้ยุติลงโดยจักรพรรดิซีโอสโคซุส (Zeokozeus) แห่งโรมัน ซึ่งครอบครองประเทศกรีกในสมัยนั้น และกีฬาก็ได้ยุติมานานนับเป็นเวลาประมาณ 1,500 ปี

ปี พ.ศ. 2432 (ค.ศ. 1889) ท่านบารอนฯ (Baron) ได้เชิญบุคคลสำคัญ ๆ 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศฝรั่งเศส สหรัฐอเมริกา โบฮีเมีย อังกฤษ สวีเดน และกรีซ เข้าร่วมประชุมอย่างเป็นทางการที่เมืองซอมอนต์ ประเทศฝรั่งเศส เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2435

ปี พ.ศ. 2437 (ค.ศ. 1894) กีฬาโอลิมปิกยุคปัจจุบันได้เกิดขึ้นใหม่โดยท่านปีแอร์ เดอ กูแบร์แตง (Pierre De Coubertin) ชาวฝรั่งเศส เกิดเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2406 (ค.ศ. 1863) ขณะอายุ 30 ปี ได้ประสบผลสำเร็จในปี พ.ศ. 2437 และได้จัดตั้งคณะกรรมการโอลิมปิกระหว่างประเทศ เพื่อควบคุมดูแลการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกยุคปัจจุบันซึ่งจะมีต่อไปทุก 4 ปี

ปี พ.ศ. 2439 (ค.ศ. 1896) การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกสมัยปัจจุบันได้เกิดขึ้นครั้งแรก ณ กรุงเอเธนส์ ประเทศกรีซ กีฬา 9 ชนิด มีประเทศเข้าร่วม 12 ประเทศ

ปี พ.ศ. 2457 (ค.ศ. 1914) ธงโอลิมปิกได้ถูกจัดทำขึ้นโดย ท่านบารอนฯ และได้เสนอที่ประชุมเป็นที่ยอมรับเมื่อวันที่ 12 มิถุนายน พ.ศ. 2457 ซึ่งรูปผืนธงเป็นสีขาวมีห่วงคล้องกันอยู่ 5 ห่วง โดยมีความหมายว่า “ทุกชาติในโลกจะต้องมีความสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน” โดยแต่ละห่วงมีสีและความหมาย ดังนี้

ห้วงที่ 1	สีน้ำเงิน	หมายถึง	ทวีปยุโรป
ห้วงที่ 2	สีเหลือง	หมายถึง	ทวีปเอเชีย
ห้วงที่ 3	สีดำ	หมายถึง	ทวีปแอฟริกา
ห้วงที่ 4	สีเขียว	หมายถึง	ทวีปออสเตรเลีย
ห้วงที่ 5	สีแดง	หมายถึง	ทวีปอเมริกาเหนือและใต้

สำหรับด้านล่างของห้วงทั้ง 5 มีคำขวัญหรืออุดมคติอยู่ 3 คำ และมีความหมายดังต่อไปนี้

1. Citius (swifter)   เร็วที่สุด
2. Altius (higher)   สูงที่สุด
3. Fortius (stronger)   แข็งแรงและอดทนที่สุด

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ประเทศสมาชิกจะหมุนเวียนเปลี่ยนกันเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันทุกช่วง 4 ปี ซึ่งประเทศเจ้าภาพจะมีความภาคภูมิใจอย่างยิ่ง เพราะถือว่าได้รับเกียรติอย่างสูง

ปี พ.ศ. 2527 (ค.ศ. 1984) การแข่งขันกีฬาโอลิมปิก ครั้งที่ 24 ณ กรุงโซล ประเทศเกาหลีใต้ พ.ศ. 2531 และครั้งที่ 25 ณ เมืองบาเซิลโลนา ประเทศสเปน พ.ศ. 2535 ปัจจุบันมีประเทศเครือสมาชิกกีฬาโอลิมปิก จำนวน 167 ประเทศ ซึ่งมีสถิติการแข่งขันฟุตบอลดังรายการต่อไปนี้

สถิติการแข่งขันฟุตบอลโอลิมปิก มีดังนี้ คือ

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
1	2439	กรีซ	ไม่มีการแข่งขัน
2	2443	ฝรั่งเศส	อังกฤษ
3	2447	สหรัฐอเมริกา	แคนาดา
4 (พิเศษ)	2449	กรีซ	เดนมาร์ก
4	2451	อังกฤษ	อังกฤษ
5	2455	สวีเดน	อังกฤษ
6	2459	เยอรมนี	อิตาลี
7	2463	เบลเยียม	เบลเยียม
8	2467	ฝรั่งเศส	อูรุกวัย
9	2471	เนเธอร์แลนด์	อูรุกวัย

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
10	2475	สหรัฐอเมริกา	ไม่มีการแข่งขัน
11	2479	เยอรมนี	อิตาลี
12	2483	ญี่ปุ่น	ไม่มีการจัดการแข่งขัน เพราะอยู่ในระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ 2
13	2487	อังกฤษ	ไม่มีการจัดการแข่งขัน เพราะอยู่ในระหว่าง สงครามโลกครั้งที่ 2
14	2491	อังกฤษ	สวีเดน
15	2495	ฟินแลนด์	ฮังการี
16	2499	ออสเตรีย	รัสเซีย
17	2503	อิตาลี	ยูโกสลาเวีย
18	2507	ญี่ปุ่น	ฮังการี
19	2511	เม็กซิโก	ฮังการี
20	2515	เยอรมนีตะวันตก	โปแลนด์
21	2519	แคนาดา	เยอรมนีตะวันออก
22	2523	รัสเซีย	เชโกสโลวาเกีย
23	2527	สหรัฐอเมริกา	ฝรั่งเศส
24	2531	เกาหลีใต้	รัสเซีย
25	2535	สเปน	สเปน
26	2539	สหรัฐอเมริกา	ไนจีเรีย
27	2543	ออสเตรเลีย	แคมเมอรูน
28	2547	กรีซ	อาร์เจนตินา
29	2551	จีน	-

ฟุตบอลของไทยได้ผ่านการคัดเลือกเข้าร่วมการแข่งขัน 2 ครั้ง ครั้งแรก คือ การแข่งขันโอลิมปิกครั้งที่ 16 ปี พ.ศ. 2499 ซึ่งได้จัดการแข่งขันที่เมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย และครั้งที่ 2 ในปี พ.ศ. 2511 ซึ่งเป็นการแข่งขันโอลิมปิกครั้งที่ 19 ที่เม็กซิโกซิตี ประเทศเม็กซิโก ผลการแข่งขันฟุตบอลของไทยทั้ง 2 ครั้ง ไม่ผ่านรอบแรก

ฟุตบอลโลก (World Cup)

ประโยค สุทธิสง่า (2538, 268) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาของฟุตบอลโลกและสถิติการแข่งขันฟุตบอลโลกไว้ดังนี้

ฟุตบอลโลก (World Cup) คือ การแข่งขันฟุตบอลประเภทอาชีพของชาติต่าง ๆ ในโลก จัดการแข่งขัน 4 ปีต่อครั้ง โดยผลัดกันเป็นเจ้าภาพระหว่างประเทศในอเมริกาใต้และยุโรป มีการชิงถ้วยทองคำจูริเมท์ (Juriimé) ของนายจูริเมท์ ชาวฝรั่งเศส ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มการแข่งขันฟุตบอลโลกขึ้น การแข่งขันได้เริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2473 ณ ประเทศอูรุกวัยเป็นครั้งแรก ผลปรากฏว่าประเทศเจ้าภาพอูรุกวัยสามารถเอาชนะประเทศอาร์เจนตินาไปในที่สุด 4 ประตูต่อ 2 ประตู โดยครั้งแรกอูรุกวัยแพ้ 2 ประตูต่อ 1 ประตู สหพันธ์ฟุตบอลโลก เป็นผู้ดำเนินการแข่งขันฟุตบอลโลก ฟุตบอลโอลิมปิก และบริการดำเนินการจัดการฟุตบอลทั่วโลก

สถิติการแข่งขันฟุตบอลโลก มีดังนี้

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
1	2473	อูรุกวัย	อูรุกวัย
2	2477	อิตาลี	อิตาลี
3	2481	อิตาลี	อิตาลี
4	2493	บราซิล	อูรุกวัย
5	2497	สวีตเซอร์แลนด์	เยอรมนีตะวันตก
6	2501	สวีเดน	บราซิล
7	2505	ชิลี	บราซิล
8	2509	อังกฤษ	อังกฤษ
9	2513	เม็กซิโก	บราซิล
10	2517	เยอรมนีตะวันตก	เยอรมนีตะวันตก
11	2521	อาร์เจนตินา	อาร์เจนตินา
12	2525	สเปน	อิตาลี
13	2529	เม็กซิโก	อาร์เจนตินา
14	2533	อิตาลี	เยอรมนีตะวันตก
15	2537	สหรัฐอเมริกา	บราซิล
16	2541	ฝรั่งเศส	ฝรั่งเศส

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
17	2545	เกาหลี-ญี่ปุ่น	บราซิล
18	2549	เยอรมัน	-

ประเทศบราซิลชนะเลิศฟุตบอลโลกมากที่สุดจำนวน 5 ครั้ง และได้ครอบครองถ้วยทองจูริเมท์เป็นกรรมสิทธิ์เมื่อปี พ.ศ. 2513 ต่อมาประเทศเยอรมันตะวันตกและอิตาลีก็ได้ชนะเลิศจำนวน 3 ครั้ง เช่นเดียวกัน

ฟุตบอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ (Asian Games)

ประโยค สุทธิสง่า (2538, 279) ได้กล่าวถึงกีฬาฟุตบอลในการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ไว้ดังนี้

จากการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 29 กรกฎาคม ถึง 14 สิงหาคม พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ ซึ่งมีประเทศในเอเชียเข้าร่วมการแข่งขันในครั้งนี้จำนวน 13 ประเทศ คือ เกาหลี จีน ฮ่องกง อิหร่าน ซีเรีย พม่า ปากีสถาน เลบานอน ฟิลิปปินส์ อัฟกานิสถาน สิงคโปร์ ซิลอน และอินเดีย จากในช่วงจังหวะที่กำลังแข่งขันกีฬาโอลิมปิกอยู่นั้น นับได้ว่าเป็นโอกาสที่ ดร.ชอนกิ ได้เชิญหัวหน้านักกีฬาของทั้ง 13 ประเทศมาร่วมปรึกษาในการตั้งสถาบันการกีฬาในภาคพื้นเอเชีย ร่วมกับ มร.จอร์จ ปีวาร์กาสส์ (Gorge B. Vagas) ประธานกิตติมศักดิ์เอเชียนเกมส์สมัยนั้น ได้ประชุมเป็นการในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2491 (ค.ศ. 1948) ณ กรุงลอนดอนมีตัวแทน 9 ประเทศเข้าร่วมประชุมและที่ประชุมได้มอบให้ผู้แทนเกาหลี จีน ฟิลิปปินส์และอินเดีย เป็นผู้ร่างธรรมนูญสหพันธ์ กีฬาแห่งเอเชีย และเมื่อวันที่ 12 - 13 กุมภาพันธ์ 2492 (ค.ศ. 1949) ได้มีการประชุมครั้งที่ 2 ณ กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย โดยที่ประชุมได้มีการแก้ไข ปรับปรุงธรรมนูญใช้เป็นทางการ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้ การแข่งขันกีฬาระหว่างประชาชาติแห่งเอเชีย จัดการแข่งขันทุก 4 ปี เจ้าภาพหมุนเวียนตามตัวอักษร 5 ประเทศที่ลงนามกฎบัตร คือ ปากีสถาน พม่า ฟิลิปปินส์ อัฟกานิสถาน อินเดีย โดยที่ช่วงห่างจากโอลิมปิก 2 ปี ซึ่งหลังจากนั้นประเทศอินเดียได้รับเกียรติเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์เป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. 2493 (ค.ศ. 1950) ณ กรุงนิวเดลี แต่เจ้าภาพไม่พร้อมจึงมีการเลื่อนการแข่งขันไปในปี พ.ศ. 2494 (ค.ศ. 1951)

สหพันธ์เอเชียนเกมส์ ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น “สภาโอลิมปิกแห่งเอเชีย” ได้ก่อกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2492 (ค.ศ. 1949) ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย และผู้ให้

กำเนิด คือ ท่านศรี จี.ดี. สนธิ นายกสมาคมกรีฑาสมัครเล่นแห่งประเทศไทย และเป็นประธานคณะกรรมการการบริหาร ประธานคณะกรรมการเทคนิคในกีฬาเอเชียนเกมส์ ครั้งที่ 1 สภาโอลิมปิกแห่งเอเชีย เป็นผู้กำกับดูแลการจัดการแข่งขันกีฬาเอเชียนเกมส์ และกีฬาสมัครเล่นในเอเชียทั้งหมด สหพันธ์ใช้ตราเครื่องหมาย “ดวงอาทิตย์สีแดงเข้ม” และมีคำขวัญ “Ever On Ward” ตัวอักษรสีน้ำเงินอยู่ด้านบนมีห่วงสี่ทอคล้องกันเป็นรูปครึ่งวงกลมอยู่ด้านล่างห่วงแต่ละห่วงแทนประเทศสมาชิก

สภาโอลิมปิกแห่งเอเชียได้ก่อตั้งหลังกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งที่ 9 ปี พ.ศ. 2525 มีสำนักงานอยู่ที่ประเทศคูเวต ซึ่งมีสถิติการแข่งขันฟุตบอลดังรายละเอียดดังนี้

สถิติการแข่งขันฟุตบอลเอเชียนเกมส์

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
1	2494	อินเดีย	อินเดีย
2	2497	ฟิลิปปินส์	จีน
3	2501	ญี่ปุ่น	จีน
4	2505	อินโดนีเซีย	อินเดีย
5	2509	ไทย	พม่า
6	2513	ไทย	พม่า
7	2517	อิหร่าน	อิหร่าน
8	2521	ไทย	เกาหลีเหนือ
9	2525	อินเดีย	อิรัก
10	2529	เกาหลีใต้	เกาหลีใต้
11	2533	สาธารณรัฐประชาชนจีน	อิหร่าน
12	2537	ญี่ปุ่น	อุซเบกิสถาน
13	2541	ไทย	อิหร่าน
14	2545	เกาหลีใต้	อิหร่าน
15	2549	กาตาร์	-

ประเทศไทยได้ส่งกีฬาฟุตบอลเข้าร่วมแข่งขันในกีฬาเอเชียนเกมส์ครั้งแรก คือ การจัดการแข่งขันครั้งที่ 4 ปี พ.ศ. 2505 ที่ประเทศอินโดนีเซีย และได้ส่งกีฬาฟุตบอลเข้าแข่งขันตลอดมาจนถึงปัจจุบัน

ฟุตบอลในการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ (Southeast Asian Games)

ประโยค สุทธิสง่า (2538, 280 - 281) ได้กล่าวถึงประวัติความเป็นมาและสถิติของการแข่งขันกีฬาซีเกมส์ ไว้ดังนี้

ประวัติการแข่งขันกีฬาของชาวอาเซียนมีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2502 โดยไทยเป็นเจ้าภาพจัดการแข่งขันซึ่งมีชื่อว่า กีฬาแหลมทอง (Southeast Asian Peninsula (SEAP) Games) หมายถึง กีฬาของชนชาติในภูมิภาคแหลมทอง อันประกอบไปด้วย ไทย มาเลเซีย สิงคโปร์ เขมร ลาว พม่า เวียดนาม การจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทองนั้นไทยเป็นกรณีแรก โดย คุณหลวงสุขุม นัยประดิษฐ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นรองประธานคณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ได้มีการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 1 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2501 ต่อมาได้มีการประชุมกันอย่างเป็นทางการ ได้มีข้อตกลงจัดทำระเบียบ แข่งขัน และนำเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งประเทศไทย ได้มีมติแน่นอนในการจัดการแข่งขันกีฬาแหลมทองครั้งที่ 1 ในปี พ.ศ. 2502 โดยประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพในการแข่งขัน ครั้งนี้ ในระยะแรกของการแข่งขันจะมีกีฬา 12 ชนิด ได้แก่ กรีฑา แบดมินตัน บาสเกตบอล มวยสากล จักรยาน ฟุตบอล เทนนิส เทเบิลเทนนิส วายน้ำ ยิงปืน วอลเลย์บอล ชกน้ำหนัก ต่อมาได้มีการเพิ่มประเภทกีฬามากขึ้น เช่น เรือใบ ชกน้ำหนัก เซปักตะกร้อ รักบี้ฟุตบอล สอกกี ยูโด ฯลฯ ได้มีการหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ จากประเทศสมาชิกระยะเวลา 2 ปีต่อ 1 ครั้ง และเปลี่ยนชื่อจากกีฬาแหลมทองมาเป็นกีฬาซีเกมส์ เมื่อการจัดการแข่งขันครั้งที่ 9 ที่ กัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย สาเหตุของการเปลี่ยนชื่อเพราะได้เชิญ 2 ประเทศเข้าร่วม แข่งขัน ได้แก่ ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย

สหพันธ์กีฬาแหลมทองได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อดูแลและกำกับการแข่งขัน ซึ่งองค์การและชนชาติของประเทศเครือสมาชิกเท่านั้นที่มีสิทธิเข้าแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ และได้ตราข้อบังคับของสหพันธ์ไว้เมื่อ เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2502 (ค.ศ. 1959) โดยประเทศไทยมีพลเอก ประภาส จารุเสถียรเป็นประธานสหพันธ์คนแรก หลวงสุขุม นัยประดิษฐ์ เป็นรองประธาน ดร.กัลย์ อิศรเสนา เป็นเลขานุการกิตติมศักดิ์ และกรรมการกลาง ได้แก่ อุ เปง แห่งพม่า เจ้าสิโรตสวัสดิ์แห่งเขมร ท้าวหนักขลา สุวรรณพงษ์ แห่งลาว นายทองไป๋เฮ็น แห่งมาเลเซีย และ เหงียนพูออฮวอง แห่งเวียดนาม ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกจำนวน 11 ประเทศ ซึ่งมีสถิติการแข่งขันฟุตบอลดังรายละเอียดต่อไปนี้

สถิติการแข่งขันฟุตบอลแหลมทอง (ซีเกมส์)

ครั้งที่	ปี พ.ศ.	ประเทศเจ้าภาพ	ชนะเลิศ
1	2502	ไทย	เวียดนาม
2	2504	พม่า	มาเลเซีย
3	2508	มาเลเซีย	พม่าชนะเลิศร่วมกับไทย
4	2510	ไทย	พม่า
5	2512	พม่า	พม่า
6	2514	มาเลเซีย	พม่า
7	2516	สิงคโปร์	พม่า
8	2518	ไทย	ไทย
9	2520	มาเลเซีย	มาเลเซีย
10	2522	อินโดนีเซีย	มาเลเซีย
11	2524	ฟิลิปปินส์	ไทย
12	2526	สิงคโปร์	ไทย
13	2528	ไทย	ไทย
14	2530	อินโดนีเซีย	ไทย
15	2532	มาเลเซีย	มาเลเซีย
16	2534	ฟิลิปปินส์	อินโดนีเซีย
17	2536	สิงคโปร์	ไทย
18	2538	ไทย	ไทย
19	2540	สิงคโปร์	ไทย
20	2542	อินโดนีเซีย	ไทย
21	2544	มาเลเซีย	ไทย
22	2546	เวียดนาม	ไทย

กีฬาฟุตบอลไทยได้เข้าร่วมการแข่งขันในกีฬาซีเกมส์ตั้งแต่ครั้งแรก ซึ่งได้จัดขึ้นในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2502 จนถึงปัจจุบัน (ครั้งที่ 22) ในการจัดการแข่งขันที่ประเทศเวียดนาม ครั้งที่ 22 ปี พ.ศ. 2546 กีฬาฟุตบอลของไทยได้รับรางวัลชนะเลิศ จากสถิติการแข่งขันกีฬาฟุตบอลซีเกมส์ ประเทศไทยได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ชนะเลิศมากที่สุด

ประวัติและวิวัฒนาการของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทย

ในประเทศไทยนั้นได้มีการเล่นฟุตบอลแพร่หลายในสมัยต้นรัชกาลที่ 6 เนื่องจากในสมัยรัชกาลที่ 5 ได้ส่งลูกหลาน และข้าราชการบริวารไปศึกษาต่อที่ประเทศอังกฤษ เมื่อกลับประเทศไทยก็ได้นำกีฬาฟุตบอลมาเล่น จนได้รับความนิยมและแพร่หลายอย่างรวดเร็ว

สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (2534, 8 - 13) ได้กล่าวถึงประวัติและวิวัฒนาการของกีฬาฟุตบอลในประเทศไทยไว้ดังนี้

พ.ศ. 2440 รัชกาลที่ 5 ได้เสด็จนิวัติพระนคร กีฬาฟุตบอลได้รับความสนใจจากบรรดาข้าราชการ ครู อาจารย์ ตลอดจนชาวอังกฤษในประเทศไทย และผู้สนใจชาวไทยจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งนี้ เจ้าพระยาธรรมศักดิ์มนตรี (สนั่น เทพหัสดิน ณ อยุธยา) หรือครูเทพได้เคยไปศึกษาต่อยังประเทศอังกฤษ และเป็นผู้นำกีฬาฟุตบอลมาเล่นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ได้เพียรพยายามปลูกฝังการเล่นฟุตบอลในโรงเรียนอย่างจริงจัง แพร่หลายมากในโอกาสต่อมา

พ.ศ. 2443 (ร.ศ. 119) การแข่งขันฟุตบอลเป็นทางการครั้งแรกของประเทศไทย ได้เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2443 (ร.ศ. 119) ณ สนามหลวง ซึ่งเป็นสถานที่ออกกำลังกายและประกอบงานพิธีต่าง ๆ การแข่งขันฟุตบอลคู่ประวัติศาสตร์ของไทยระหว่าง “ชุดบางกอก” กับ “ชุดกรมศึกษาธิการ” จากกระทรวงธรรมการ หรือเรียกชื่อการแข่งขันครั้งนี้ว่า “การแข่งขันฟุตบอลตามข้อบังคับของแอสโซซิเอชัน” เพราะสมัยก่อนเรียกว่า “แอสโซซิเอชันฟุตบอล” (Associations Football) สมัยปัจจุบันอาจเรียกได้ว่า “การแข่งขันฟุตบอลของสมาคม” หรือ “ฟุตบอลสมาคม” ผลการแข่งขันฟุตบอลนัดพิเศษดังกล่าวปรากฏว่า “ชุดกรมศึกษาธิการ” เสมอกับ “ชุดบางกอก” ต่อมาครูเทพท่านได้วางแผนการจัดการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนอย่างเป็นทางการ พร้อมแปลกติกาฟุตบอลแบบสากลมาใช้ในการแข่งขันฟุตบอลนักเรียนครั้งนี้ด้วย

พ.ศ. 2444 (ร.ศ. 120) หนังสือวิทยาสาร เล่มที่ 1 ตอนที่ 7 เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2444 ได้ตีพิมพ์เผยแพร่เรื่องกติกาการแข่งขันฟุตบอลสากลและการแข่งขันอย่างเป็นทางการเป็นแบบแผนสากล

การแข่งขันฟุตบอลนักเรียนครั้งแรกของประเทศไทย ได้เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2444 ผู้เข้าแข่งขันต้องเป็นนักเรียนชาย อายุไม่เกิน 20 ปี ใช้วิธีจัดการแข่งขันแบบน็อกเอาต์ หรือแบบแพ้คัดออก (Knockout or Eliminations) ภายใต้การดำเนินการจัดการแข่งขันของ “กรมศึกษาธิการ” สำหรับทีมชนะเลิศติดต่อกัน 3 ปี จะได้รับโล่รางวัลเป็นกรรมสิทธิ์

พ.ศ. 2448 (ร.ศ. 124) เดือนพฤศจิกายน สหประชาชาติสมาคมได้เกิดขึ้นครั้งแรก เป็นการแข่งขันฟุตบอลของบรรดาครูและสมาชิกครู โดยใช้ชื่อว่า “ฟุตบอลสมาคมอาจารย์”

พ.ศ. 2450 - 2452 (ร.ศ. 126 - 128) ผู้ตัดสินฟุตบอลชาวอังกฤษชื่อ “มร.อี.เอส. สมิธ” (Mr. E.S. Smith) อดีตนักฟุตบอลอาชีพ ได้มาทำการตัดสินในประเทศไทยเป็นเวลา 2 ปี ทำให้คนไทย โดยเฉพาะครู-อาจารย์ และผู้สนใจ ได้เรียนรู้กติกาและสิ่งใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นมาก

พ.ศ. 2451 (ร.ศ. 127) มีการจัดการแข่งขัน “เตะฟุตบอลไกล” ครั้งแรก

พ.ศ. 2452 (ร.ศ. 128) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 เสด็จสวรรคตเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2452 นับเป็นการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ของผู้สนับสนุนฟุตบอลไทยในยุคนั้น ซึ่งต่อมาในปีนี้ กรมศึกษาธิการก็ได้ประกาศใช้วิธีการแข่งขัน “แบบพบกันหมด” (Round Robin) แทนวิธีการแข่งขันแบบแพ้คัดออก สำหรับคะแนนที่ใช้ นับเป็นแบบของแคนาดา (Canadian System) คือ ชนะ 2 คะแนน เสมอ 1 คะแนน แพ้ 0 คะแนน และยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2452 (ร.ศ. 128) กรมศึกษาธิการจัดการแข่งขันฟุตบอลครูชิงโล่รางวัลของ “พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์” อธิบดีกรมศึกษาธิการสมัยนั้น โดยใช้วิธีจัดการแข่งขันแบบ “พบกันหมด”

พ.ศ. 2453 (ร.ศ. 129) กรมศึกษาธิการได้ปรับปรุงกติกาฟุตบอลให้ทันสมัยยิ่งขึ้น

พ.ศ. 2454 (ร.ศ. 130) กรมศึกษาธิการได้จัดการแข่งขันฟุตบอล “รุ่นเล็ก” สำหรับนักเรียนอายุไม่เกิน 18 ปี ชิงโล่เงินของ มร. คับบลิท. บี. จอห์นสัน (Mr. W.G. Johnson) ชาวอังกฤษ ซึ่งเป็นที่ปรึกษากระทรวงธรรมการในขณะนั้น และชุดฟุตบอลโคชนะเลิศติดต่อกัน 3 ปี จะได้รับโล่เป็นกรรมสิทธิ์

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 พระองค์ทรงมีความสนพระทัยกีฬาฟุตบอลเป็นอย่างยิ่ง ถึงกับทรงกีฬาฟุตบอลเอง และทรงตั้งทีมฟุตบอลส่วนพระองค์ ชื่อทีม “เสือป่า” และได้เสด็จพระราชดำเนินประทับทอดพระเนตรการแข่งขันฟุตบอลเป็นพระราชกิจวัตรเสมอมา โดยเฉพาะมวยไทย พระองค์ทรงเคยปลอมพระองค์เป็นสามัญชนขึ้นต่อมวยไทยจนได้ฉายาว่า “พระเจ้าเสือป่า” พระองค์ท่านทรงพระปรีชาสามารถมากจนเป็นที่ยกย่องของพสกนิกรชาวไทยจนตราบเท่าทุกวันนี้

จากพระราชกิจวัตรของพระองค์รัชกาลที่ 6 ทางด้านฟุตบอล นับได้ว่าเป็นยุคทองของไทยอย่างแท้จริง อีกทั้งยังมีการเผยแพร่ข่าวสาร หนังสือพิมพ์ และบทความต่าง ๆ ทางด้านฟุตบอลดังรายละเอียดต่อไปนี้

พ.ศ. 2457 (ร.ศ. 133) “พระยาโอวาทวรกิจ” (แหม ผลพันธ์) หรือนามปากกา “ครูทอง” ได้เขียนเป็นบทความกีฬา “เรื่องจรรยาของผู้เล่นและผู้ดูฟุตบอล” และ “คุณพระวรเวทย์พิสิฐ” (วรเวทย์ ศิวะศรียานนท์) ได้เขียนบทความกีฬา “เรื่องการเล่นฟุตบอล” และ “พระยาพาณิชศาสตร์วิธาน” (อุ๋ พรธนะแพทย์) ได้เขียนบทความกีฬาที่ประทับใจชาวไทยอย่างยิ่ง “เรื่องอย่าสำหรับนักเลงฟุตบอล”

พ.ศ. 2458 (ร.ศ. 134) ประชาชนชาวไทยสนใจกีฬาฟุตบอลอย่างกว้างขวาง เนื่องจากกรมศึกษาธิการได้พัฒนาวิธีการเล่น วิธีการจัดการแข่งขัน การตัดสินใจ กติกาฟุตบอลที่สากลยอมรับ ตลอดจนระเบียบการแข่งขันที่รัดกุมยิ่งขึ้น และผู้ใหญ่ในวงการให้ความสนใจอย่างแท้จริง นับตั้งแต่องค์รัชกาลที่ 6 ลงมาถึงพระบรมวงศานุวงศ์ จนถึงสามัญชน และชาวต่างชาติ และในปี พ.ศ. 2458 จึงได้มีการแข่งขันฟุตบอลประเภทสโมสรครั้งแรก เป็นการชิงถ้วยพระราชทานและเรียกชื่อการแข่งขันฟุตบอลประเภทนี้ว่า “การแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยทองของหลวง” การแข่งขันฟุตบอลสโมสรนี้เป็นการแข่งขันระหว่าง “ทหาร-ตำรวจ-เสือป่า” ซึ่งผู้เล่นจะต้องมีอายุเกินกว่าระดับทีมนักเรียน นับว่าเป็นการเพิ่มประเภทการแข่งขันฟุตบอล

ราชกรีฑาสโมสร หรือสปอร์ตคลับ นับได้ว่าเป็นสโมสรแรกของไทยและเป็นศูนย์กลางรวมของชาวต่างประเทศในกรุงเทพฯ ซึ่งยังอยู่ในปัจจุบัน และสโมสรสปอร์ตคลับเป็นศูนย์กลางของกีฬาหลายประเภท โดยเฉพาะกีฬาฟุตบอล ได้มีผู้เล่นระดับชาติจากประเทศอังกฤษ เข้าร่วมทีมอยู่หลายคน อาทิเช่น มร.เอ.พี. โคลบี้. (A.P. Cole B.) อาจารย์โรงเรียนราชวิทยาลัย นับได้ว่า เป็นทีมฟุตบอลที่ดี มีความพร้อมมากทั้งทางด้านผู้เล่น งบประมาณ และสนามแข่งขันมาตรฐาน จึงต้องเป็นเจ้าภาพให้ทีมต่าง ๆ ของไทยเรามาเยือนอยู่เสมอ ทำให้วงการฟุตบอล ไทยในยุคนั้นได้พัฒนาขึ้น และรัชกาลที่ 6 ทรงสนพระทัยโดยเสด็จมาเป็นองค์ประธาน พระราชทานรางวัลเป็นพระราชกิจวัตร ทำให้ประชาชนเรียกการแข่งขันสมัยนั้นว่า “ฟุตบอล หน้าพระที่นั่ง” และระหว่างพักครั้งเวลาที่มีการแสดง “พวกฟุตบอลตกหลวง” นับเป็นที่ชื่นชอบ ของปวงชนชาวไทยสมัยนั้นเป็นอย่างยิ่ง และการแข่งขันฟุตบอลสโมสรครั้งแรกนี้ มีทีมสมัครเข้าร่วมแข่งขันจำนวน 12 ทีม ใช้เวลาในการแข่งขัน 46 วัน (11 กันยายน - 27 ตุลาคม 2458) จำนวน 29 แมทช์ ณ สนามเสือป่า ถนนหน้าพระลานสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร หรือสนามหน้ากองอำนวยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติปัจจุบัน รัชกาลที่ 6 ได้ ทรงโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการแข่งขัน นับว่าฟุตบอลไทยมีระบบในการบริหารมานานนับถึง 77 ปีแล้ว

ความจริงใจก้าวหน้าของฟุตบอลภายในประเทศ ได้แผ่ขยายกว้างขวางทั่วประเทศ ไปสู่สโมสรต่างจังหวัด หรือชนบทอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นที่นิยมกันทั่วไปภายใต้การสนับสนุนของรัชกาลที่ 6 และพระองค์ท่านทรงเล็งเห็นการณ์ไกลว่า ควรที่จะตั้งศูนย์กลางหรือสมาคมอย่างมีระบบแบบแผนที่ดี โดยมีคณะกรรมการบริหารสมาคม และทรงมีพระบรมราชโองการก่อตั้ง “สโมสรคณะฟุตบอลสยาม” ขึ้นมา โดยพระองค์และพระบรมวงศานุวงศ์ทรงเล่นฟุตบอลเอง

รัชกาลที่ 6 ได้ทรงมีวัตถุประสงค์ ของการก่อตั้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ดังนี้

1. เพื่อให้ผู้เล่นฟุตบอลมีพลานามัยที่สมบูรณ์
2. เพื่อก่อให้เกิดความสามัคคี
3. เพื่อก่อให้เกิดไหวพริบ และเป็นกีฬาที่ประหยัคดี
4. เพื่อเป็นการศึกษากลยุทธในการรุกและการรับเช่นเดียวกับกองทัพทหารหาญ

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าว นับเป็นสิ่งผลักดันให้สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย กิจการเจริญก้าวหน้ามาจนตราบถึงวันนี้ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

พ.ศ. 2458 (ร.ศ. 134) การแข่งขันระหว่างชาติครั้งแรกของประเทศไทย เมื่อวันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2458 ณ สนามราชกรีฑาสโมสร (สนามม้าปทุมวันปัจจุบัน) ระหว่าง “ทีมชาติสยาม” กับ “ทีมราชกรีฑาสโมสร” ต่อหน้าพระที่นั่ง และมี มร.ดักลาส โรเบิร์ตสัน (Mr. Ducklas Robertson) เป็นผู้ตัดสิน ซึ่งผลการแข่งขันปรากฏว่า ทีมชาติสยาม ชนะทีมราชกรีฑาสโมสร 2 : 1 ประตู (ครั้งแรก 0 : 0) และครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม พ.ศ. 2548 เป็นการ แข่งขันระหว่างชาตินัดที่ 2 แบบเหย้าเยือน ต่อหน้าพระที่นั่ง ณ สนามเสือป่าสวนดุสิต และผลปรากฏว่าทีมชาติสยามเสมอกับทีมราชกรีฑาสโมสรหรือทีมรวมต่างชาติ

สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย (The Football Association of Thailand) ได้มีวิวัฒนาการตามลำดับดังต่อไปนี้

พ.ศ. 2459 พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้งสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยขึ้นเมื่อวันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2459 และตราข้อบังคับขึ้นใช้ในสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทย ซึ่งมีชื่อย่อว่า ส.ฟ.ท. และเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “The Football Association of Thailand Under The Patronage of His Majesty The King” ใช้อักษรย่อว่า F.A.T. และสมาคมฯ จัดการแข่งขันด้วยใหญ่และด้วยน้อยเป็นครั้งแรกในปีนั้นด้วย

พ.ศ. 2468 เป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลระหว่างชาติ เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2468 ซึ่งมีชื่อย่อว่า ฟิฟา และเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “Federation International De Football Association” ใช้อักษรย่อว่า F.I.F.A.

พ.ศ. 2471 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับครั้งที่ 1

พ.ศ. 2475 - 2490 งคการแข่งขันฟุตบอลชิงถ้วยพระราชทาน เพราะเกิดสงครามโลกครั้งที่ 2

พ.ศ. 2477 เริ่มการแข่งขันฟุตบอลประเพณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย - มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พ.ศ. 2493 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับครั้งที่ 2

พ.ศ. 2495 สมาคมฟุตบอลฯ ได้จัดการแข่งขันฟุตบอลด้วยน้อยและด้วยใหญ่

พ.ศ. 2499 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับครั้งที่ 3 และเรียกว่าข้อบังคับลักษณะปกครอง

พ.ศ. 2499 สมาคมฟุตบอลฯ ได้สิทธิ์ส่งทีมฟุตบอลชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขัน “กีฬาโอลิมปิก” ครั้งที่ 16 นับเป็นครั้งแรกที่ประเทศไทยมีสิทธิ์เข้าร่วมการแข่งขัน เมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2499 ณ นครเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

พ.ศ. 2500 เป็นภาคีสมาชิกสมาพันธ์ฟุตบอลแห่งเอเชีย ซึ่งมีชื่อย่อว่า เอ เอฟ ซี และเขียนเป็นภาษาอังกฤษว่า “Asian Football Conferderation” ใช้อักษรย่อว่า A.F.C.

พ.ศ. 2501 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองครั้งที่ 4

พ.ศ. 2503 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองครั้งที่ 5

พ.ศ. 2504 - ปัจจุบัน สมาคมฟุตบอลได้จัดการแข่งขันฟุตบอลด้วยน้อยและด้วยใหญ่ ซึ่งภายหลังได้จัดการแข่งขันแบบเดียวกับของสมาคมฟุตบอลอังกฤษ คือ จัดเป็นประเภทด้วยพระราชทาน ก ข ค และ ง และยังจัดการแข่งขันประเภทอื่น ๆ อีก เช่น ฟุตบอลนักเรียน ฟุตบอลเตรียมอุดม ฟุตบอลอาชีวะ ฟุตบอลเยาวชนและอนุชน ฟุตบอลอุดมศึกษา ฟุตบอล เอฟ.เอ.คัพ ฟุตบอลควีนส์คัพ และฟุตบอลคิงส์คัพ เป็นต้น ฯลฯ นอกจากนี้ ยังได้จัดการแข่งขันและส่งทีมเข้าร่วมแข่งขันกับทีมนานาชาติมากมายจนถึงปัจจุบัน

พ.ศ. 2511 สมาคมฟุตบอลได้สิทธิ์ส่งทีมฟุตบอลชาติไทยเข้าร่วมการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก เป็นครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม พ.ศ. 2511 ณ ประเทศเม็กซิโก

พ.ศ. 2514 การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับลักษณะปกครองครั้งที่ 6

พ.ศ. 2530 สมาคมฟุตบอลฯ ได้มีโครงการจัดการแข่งขันฟุตบอลภายในประเทศรวมทั้งเชิญทีมต่างประเทศเข้าร่วมแข่งขัน และส่งทีมเข้าร่วมการแข่งขันในต่างประเทศตลอดปี

ปัจจุบัน สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยฯ ได้สร้างเกียรติยศชื่อเสียงเป็นที่ปรากฏ และประจักษ์แจ้งแก่มวลสมาชิกฟุตบอลนานาชาติ ตัวอย่างประเทศเกาหลีได้จัดฟุตบอล เทรสซิเด้นคัพ ปี 2530 นี้ ได้เชิญทีมฟุตบอลทีมชาติของเอเชียเข้าร่วมเพียงทีมเดียว คือ ทีมฟุตบอลชาติไทยเท่านั้น แสดงว่าสมาคมฟุตบอลของไทยได้บริหารทีมฟุตบอลให้เป็นทีมที่มี มาตรฐานสูงสุดจนเป็นที่ยอมรับของเอเชียในปัจจุบัน ในปี พ.ศ. 2534 สมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยได้วางแผนพัฒนาทีมฟุตบอลชาติไทยให้ยิ่งใหญ่ขึ้น โดยมีโครงการทีมฟุตบอล ชาติไทยชุดถาวรของสมาคมฟุตบอลเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ฟุตบอลชาติไทย ซึ่งนัก ฟุตบอลของสมาคมจะได้รับเงินเดือน เดือนละ 3,000 บาท ในช่วงปี พ.ศ. 2534 - 2536 และ ก้าวที่สำคัญที่สุดของสมาคมฟุตบอลไทย ก็คือ การที่จะพัฒนาให้เกิดฟุตบอลอาชีพขึ้นใน ประเทศไทยให้ได้ โดยได้ดำเนินการแข่งขันฟุตบอลกึ่งอาชีพขึ้นในปี 2534 โดยได้ใช้ชื่อว่า “ไทยแลนด์แชมเปียนชิพ” ซึ่งนักเตะในแต่ละทีมจะต้องมีนักฟุตบอลไทยที่จดทะเบียนเป็น นักฟุตบอลอาชีพกับสมาคมฟุตบอลแห่งประเทศไทยทีละ 3 คน อีกทั้งสโมสรแต่ละทีมอาจ จะดึงตัวนักเตะต่างชาติมาเล่นด้วยก็ได้ และมีเงินรางวัลให้กับทีมฟุตบอลที่ชนะในแต่ละนัด ถึง 100,000 บาท และทีมแพ้ 50,000 บาท เพื่อให้ให้นักฟุตบอลเล่นกันให้เต็มที่เหมือนกับนัก ฟุตบอลอาชีพจริง ๆ นอกจากนี้ สมาคมฟุตบอลได้วางแผนพัฒนาเกี่ยวกับการฝึกซ้อมและ แข่งขันฟุตบอล โดยนำเอาเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการฝึกด้วย ตลอดจนหาช่างเผือก มาเสริมทีมชาติ เพื่อเป็นตัวแทนตัวแทนสืบไปให้สโมสรสมาชิก

ความสำคัญและบทบาทของกีฬาฟุตบอล

สุนทรภะ กล้าณรงค์ (2540, 14 - 20) ได้อธิบายถึงความสำคัญและบทบาทของกีฬา ฟุตบอลไว้ดังนี้

1. ด้านการเมือง กีฬาฟุตบอลได้ถูกนำเอาไปใช้เป็นเครื่องมือทางการเมืองของ ประเทศที่มีระบอบและแนวคิดทางการเมืองแตกต่างกันในหลายวาระ ทั้งที่เป็นการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์อันดีแก่ประเทศเหล่านั้น และการกีดกันของประเทศคู่กรณี ตลอดจนการ โฆษณาชวนเชื่อต่าง ๆ การดำเนินกิจการหลาย ๆ อย่างของสหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ ล้วนมี ตัวแปรมาจากการเมือง เช่น การตัดสินใจเลือกประเทศเจ้าภาพฟุตบอลโลก ปี ค.ศ. 2002 เช่น เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งถือว่าเป็นครั้งแรกที่ ฟิฟ่า จัดให้มีประเทศเจ้าภาพถึง 2 ประเทศ ใน คราวเดียวกัน

2. ด้านชื่อเสียงของประเทศ หลายคนคงรู้จักประเทศบราซิลผ่านทางกีฬาฟุตบอล เรารู้จักนักฟุตบอลทีมชาติบราซิลมากกว่าประธานาธิบดีบราซิลเสียอีก แทบจะพูดได้ว่าฟุตบอลคือบราซิล หากการแข่งขันฟุตบอลรายการใดไม่มีประเทศบราซิลเข้าร่วมการแข่งขัน คนคงจะรู้สึกเหมือนกับว่าขาดอะไรไป

3. ด้านสังคม ในประเทศที่มีชื่อเสียงทางด้านฟุตบอล ทีมฟุตบอลไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น สโมสร หรือทีมชาติก็ตาม ไม่ได้หมายถึงผู้เล่น ผู้ฝึก หรือผู้จัดการทีมเท่านั้น แต่รวมไปถึงสมาชิกแทบทุกระดับของท้องถิ่นหรือสังคมนั้น ๆ บางคนสมัครเป็นสมาชิกของสโมสรหลายคนเป็นแฟนฟุตบอลเฝ้าติดตามผลการแข่งขัน หรือสนับสนุนชั้นชมคาราของทีม เราคงจะเคยได้ยินข่าวคราวของการเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่ เมื่อทีมฟุตบอลของสโมสรหรือทีมชาติได้ครองชนะเลิศรายการสำคัญ ผู้คนยิ้มข้มมองใส่เมื่อทีมชนะ หรือเมื่อทีมไม่ประสบผลสำเร็จ เราก็คงจะได้ทราบข่าวของการทะเลาะเบาะแว้งทำลายบ้านเรือน ไปจนถึงการฆ่าตัวตายของแฟนบอลบางรายก็มี

4. ด้านความรับผิดชอบและการทำงานเป็นทีม กีฬาฟุตบอลช่วยส่งเสริมและสนับสนุนการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและการทำงานกัน เพื่อผลแห่งความสำเร็จ ซึ่งเป็นหลักการพื้นฐานที่สำคัญของการทำงานเป็นทีม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการ ดำเนินชีวิต จัดรูปแบบและวางแผนเกี่ยวกับอนาคตของตนเอง ของสังคมได้อย่างมีระบบ ตามหลักการ และพื้นฐานของการอยู่ร่วมกันอย่างปกติสุขภายใต้ระเบียบและกฎเกณฑ์ของ สังคม

5. ด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย กีฬาฟุตบอลสนับสนุนให้นักกีฬามีอิสระเสรีในการคิดและกระทำตามบทบาทหน้าที่ ภายใต้ขอบเขตสิทธิเสรีภาพ และกฎกติกาของการแข่งขัน ให้ความเคารพซึ่งกันและกันทั้งภายในทีม และต่อทีมคู่แข่ง สนับสนุนการแข่งขันที่เปี่ยมไปด้วยสปิริตของการรู้แพ้ รู้ชนะ และรู้จัก ซึ่งเป็นการเบื้องต้นของการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วย

6. ด้านบุคลิกภาพและค่านิยม นักกีฬาฟุตบอลที่มีชื่อเสียงโด่งดัง เป็นที่ชื่นชอบของคนทั่ว ๆ ไปเป็นเวลานานและจะเป็นคนที่มีบุคลิกภาพทั้งในและนอกสนามงดงาม น่านิยม และควรจะเอาเป็นแบบอย่าง บุคคลเหล่านี้เมื่ออยู่ในสนาม แข่งขันจะมีความกร้าวแกร่ง มุ่งมั่น มีความเป็นผู้นำ สามารถกระตุ้นเพื่อนร่วมทีมให้มีความกระหายที่จะเอาชนะด้วยวิถีทางที่ถูกต้องขาวสะอาด ให้เกียรติคู่แข่ง เมื่อจบการแข่งขัน ก็ได้รับการยกย่องชมเชย ไม่เพียงจากเพื่อนร่วมทีมหรือกองเชียร์ของทีมเท่านั้น ยังได้รับความศรัทธา นับถือจากทีมคู่แข่ง ซึ่งเป็นเรื่องที่น่าภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง

7. ด้านเศรษฐกิจ ในการแข่งขันฟุตบอลรายการสำคัญ ๆ เช่น ฟุตบอลโลก ฟุตบอลชิงแชมป์แห่งชาติยุโรป ฯลฯ ล้วนนำผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจมาสู่ประเทศเจ้าภาพจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นรายได้จากการจัดการแข่งขัน เครื่องอำนวยความสะดวก การประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเกมกีฬาฟุตบอลของประเทศเจ้าภาพเอง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ไม่สามารถตีราคาเป็นตัวเลขได้ ปัจจุบันธุรกิจการกีฬาฟุตบอลจัดเป็นธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนสูงอย่างยิ่ง

8. ด้านนันทนาการ เนื่องจากฟุตบอลถือว่าเป็นกีฬาที่มีคนนิยมมากที่สุด ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมกีฬาฟุตบอลทั้งทางตรง และทางอ้อม ได้เข้าร่วมเล่น ออกกำลังกาย โดยใช้ฟุตบอลเป็นสื่อ อาจใช้สวนสาธารณะ ชายหาด ที่ว่างระหว่างอาคาร ในโรงยิมเนเซียม เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรม โดยมุ่งถึงความสนุกสนานและพัฒนาเสริมสร้างสุขภาพของตัวเองเป็นหลัก

9. ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต นักฟุตบอลที่มีชื่อเสียงส่วนใหญ่มักจะมาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจค่อนข้างยากจน กีฬาฟุตบอลถือว่าเป็นทางเลือกอันหนึ่งที่เป็นแรงบันดาลใจให้เด็ก ๆ และเยาวชนหันมาเล่นฟุตบอล เพื่อการยอมรับของกลุ่ม ของสังคม เด็ก ๆ ทุกคนมีความใฝ่ฝันที่จะเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ เพราะการเป็นนักฟุตบอลทีมชาติ หมายถึงการได้มาซึ่งชื่อเสียง เกียรติยศ ฐานะทางเศรษฐกิจ และการยอมรับจากสังคมครอบครัว เพื่อนฝูง

10. ด้านการเป็นพลเมืองดี ผู้ที่มีโอกาสได้เล่นหรือร่วมแข่งขันกีฬาไม่จำกัดว่าจะเป็นเพียงกีฬาฟุตบอลเท่านั้น ต้องประพฤติปฏิบัติตัวให้อยู่ภายใต้กฎระเบียบ กติกาการแข่งขัน เมื่อนักบอลเหล่านี้เข้าไปอยู่ในสังคม เป็นสมาชิกขององค์กรหรือหน่วยงานใด ๆ ก็ตาม ย่อมต้องมีแนวโน้มที่จะประพฤติเอาลักษณะนิสัย และวินัยที่สร้างขึ้นจากการร่วมเล่น กีฬาฟุตบอลนำไปใช้ในสังคมภายใต้กฎเกณฑ์ ระเบียบแบบแผนหรือกฎหมาย ได้อย่างมีประสิทธิภาพในทางสร้างสรรค์ ซึ่งถือว่าเป็นบทบาทที่พึงปรารถนาของสังคมเป็นอย่างยิ่ง

กีฬาฟุตบอลในประเทศไทยได้รับความนิยมสูงขึ้นเรื่อย ๆ มีรายการแข่งขันมากมายหลายรายการ และที่น่ายินดีก็คือมีรายการแข่งขันฟุตบอลของเด็ก ๆ ระดับอนุบาลเพิ่มมากขึ้น เช่น รายการฟุตบอล “อนุบาล - โกดักคัพ” ซึ่งจัดให้มีการแข่งขันทั่วทุกภาคของประเทศ แล้วเอาทีมชนะเลิศของแต่ละภาคมาทำการแข่งขันกันอีกที่กรุงเทพฯ นอกจากนี้ ยังมีองค์กรและหน่วยงานทั้งของภาครัฐและเอกชน ดำเนินการฝึกอบรมให้ความรู้พื้นฐานการเล่นฟุตบอลแก่

เยาวชน พร้อมทั้งจัดการแข่งขันด้วย เช่น การอบรมภาคฤดูร้อนของกอล์ฟแห่งประเทศไทย การจัดค่ายพักกีฬา (Sports Camp) ของสโมสรกีฬาราชประชา การฝึกอบรมภาคฤดูร้อน ของ บริษัทยูคอม ฯลฯ ซึ่งล้วนแล้วแต่เห็นความสำคัญของผู้เล่นระดับเยาวชน อันจะเป็นทางหนึ่ง ที่จะช่วยให้นักกีฬาฟุตบอลของไทยมีเวลาในการเรียนรู้หาประสบการณ์ที่นานเพียงพอที่จะก้าวไปมีชื่อเสียงในวงการฟุตบอล ไม่ว่าจะในระดับสโมสร หรือทีมชาติอย่างมั่นคงและยาวนาน ที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ ปัญหาการโกงอายุของนักกีฬาฟุตบอลก็จะค่อย ๆ หดหายไป ในที่สุด การให้เด็กพัฒนาการเล่นฟุตบอลตั้งแต่เยาว์วัยของไทย ส่งผลให้ไทยสามารถเข้าไปร่วมแข่งขันรายการฟุตบอลนานาชาติที่สำคัญได้เป็นครั้งแรก นั่นก็คือ รายการฟุตบอลเยาวชนโลก อายุไม่เกิน 16 ปี รอบสุดท้ายหรือรอบชิงชนะเลิศ ที่ประเทศอียิปต์ ในปี พ.ศ. 2540

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าประเทศไทยจะประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่เมื่อเปรียบเทียบกับมาตรฐานการเล่นกีฬาฟุตบอลของไทยกับประเทศอื่นในภูมิภาคเอเชียด้วยกัน จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยพัฒนามาตรฐานได้ช้า ยังไม่เป็นที่น่าพอใจมากนัก ทั้ง ๆ ที่โดยศักยภาพของประเทศไทยแล้วน่าจะพัฒนาได้เร็วกว่านี้ ทั้งนี้เพราะมีปัญหาหรืออุปสรรคโดยรวมอยู่ที่หลายประการ ดังนี้

1. ระบบบริหารของสมาคมฟุตบอล ยังไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดการฟุตบอลในปัจจุบัน ไม่มีการวางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาวให้เห็นรูปธรรมชัดเจน นอกจากการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า กรรมการสมาคมฯ ส่วนมากจะมีอาชีพความรับผิดชอบอื่น ๆ อยู่แล้ว ไม่สามารถให้เวลาสำหรับการพัฒนางานฟุตบอลได้อย่างเต็มที่ จำเป็นจะต้องหาบุคลากรที่สามารถทำงานได้เต็มเวลา และเป็นมืออาชีพ เพื่อทำงานด้านนี้โดยเฉพาะ จัดระบบบริหารต่าง ๆ ทั้งแผนงานและบุคลากรให้เหมาะสม จะทำให้ฟุตบอลของประเทศไทยก้าวทันประเทศเพื่อนบ้าน

2. สถานที่และเครื่องอำนวยความสะดวก สนามฟุตบอลที่ดี ๆ สำหรับการฝึกซ้อมและแข่งขันมีน้อยมากเมื่อเทียบกับความต้องการและยิ่งกว่านั้นก็คือ อุปกรณ์สำหรับการเล่นไม่ว่าจะเป็นลูกบอล รองเท้า ชุดฝึกซ้อมหรือแข่งขัน รัฐบาลควรสนับสนุน หาทางให้อุปกรณ์เหล่านี้มีราคาถูกลงและคุณภาพได้มาตรฐาน เพราะนอกจากจะได้อุปกรณ์ดี ๆ มีคุณภาพแล้ว ยังช่วยป้องกันอันตรายและการบาดเจ็บที่อาจจะเกิดขึ้นได้อีกด้วย นักกีฬาฟุตบอลฝึกหัดหลายคนต้องเลิกเล่นก่อนวัยอันควรเพราะเหตุนี้ ซึ่งเป็นสิ่งที่น่าเสียดายที่ต้องสูญเสียทรัพยากรที่สำคัญไปในเรื่องที่สามารถจะแก้ไขและป้องกันได้

3. ขาดผู้ฝึกสอนที่มีคุณภาพ ความจริงแล้วบุคลากรที่มีความสามารถ มีความสนใจ ทางด้านนี้มีอยู่มาก เพราะมีสถาบันที่ผลิตบุคลากรโดยตรงหลายสถาบัน แต่กระบวนการใน การจัดบุคลากรเหล่านั้นให้ใช้ความสามารถของเขาได้อย่างเต็มที่ซึ่งไม่มีเป็นรูปธรรม ไม่ว่าจะ เป็นการจัดอบรม คัดเลือกผู้ฝึกสอนอย่างมีระบบ ให้มีความน่าเชื่อถือ การจัดระดับความ สามารถ หรือคุณสมบัติของผู้ฝึกสอนในแต่ละระดับ ฯลฯ การให้ความสำคัญต่อระบบการ ฝึกสอนที่มีแบบแผน จึงควรที่จะจัดให้เป็นรูปธรรมชัดเจน เช่นมีสถาบันอบรมและพัฒนาผู้ฝึก สอนกีฬาฟุตบอล อาจจะเป็นทางหนึ่งที่จะเป็นตัวเร่งให้การพัฒนากีฬาฟุตบอล เป็นไปโดย รวดเร็ว และมั่นคง

4. ขาดผู้ตัดสินที่มีคุณภาพ ปัญหานี้คล้ายกับปัญหาการขาดผู้ฝึกสอน สมาคม ฟุตบอลควรที่จะประสานกับหน่วยงานหรือสถาบันที่ผลิตบุคลากรทางด้านนี้ ซึ่งมีอยู่ทั่วทุกภาค ของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นมหาวิทยาลัย วิทยาลัยพลศึกษา หรือสถาบันราชภัฏต่าง ๆ ร่วมมือ กันคัดเลือก สรรหา และจัดระดับของผู้ตัดสินอย่างเป็นกระบวนการ มีความน่าเชื่อถือ และ เชื่อมั่นได้ ปัญหาของผู้ตัดสินจึงจะได้รับการพัฒนาได้ในระดับที่น่าพอใจ เพราะสมาคมฯ มี อำนาจ ได้รับความเชื่อถือจากสถาบันต่าง ๆ ซึ่งมีบุคลากรที่มีคุณภาพอยู่แล้ว

5. ค่านิยมและจริยธรรมในการเล่นกีฬาฟุตบอล เยาวชนที่เล่นฟุตบอลจะเริ่ม หัดเล่นฟุตบอลด้วยการแบ่งข้างเล่นทีม ซึ่งมุ่งความสนุกสนานเพลิดเพลินมากกว่าพัฒนาการ เล่นอย่างมีเทคนิคที่ถูกต้องและได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินด้วย การให้ความสำคัญต่อ การพัฒนาเทคนิคการเล่นจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะที่ถูกต้อง ซึ่งจะช่วยลดปัญหาการเล่นที่ รุนแรงและผิดกติกาลงไปได้มาก ทั้งจะโดยตั้งใจหรือไม่ก็ตาม การสร้างความเข้าใจที่ว่า ฟุตบอลเป็นกีฬาที่ใช้การปะทะ ไม่สามารถหลีกเลี่ยงการปะทะได้ เป็นเรื่องที่นักกีฬาจะต้อง ซาบซึ้ง เพื่อจะได้มีเจตคติที่ดีต่อการเล่นและมองคู่แข่งขันเป็นเสมือนคู่ต่อสู้ ไม่ใช่ศัตรูคู่ อาฆาต ให้การยอมรับและให้อภัยซึ่งกันและกัน ปัญหาความบาดเจ็บหรือความรุนแรงก็จะ ลดน้อยลง

ความมุ่งหมายในการเล่นกีฬาฟุตบอลขั้นพื้นฐาน

การกีฬาแห่งประเทศไทย (2541, 3) ได้อธิบายถึงความมุ่งหมายในการเล่นกีฬา ฟุตบอลขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. เพื่อให้มีจังหวะในการเคลื่อนไหวอย่างถูกต้องกับลูกบอล

2. เพื่อให้สร้างอำนาจบังคับของกล้ามเนื้อต่อจังหวะลูกบอล
3. เพื่อให้มีทักษะเบื้องต้นในการบังคับลูกบอล รับลูกบอล
4. เพื่อให้มีทักษะเบื้องต้นในการส่งลูกบอล เลี้ยงลูกบอล
5. เพื่อให้มีความสามารถเล่นกับเพื่อนได้ในเชิงฟุตบอลไม่เคอะเขิน
6. เพื่อให้สร้างความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มการเล่นฟุตบอล
7. เพื่อให้เข้าใจในลีลาการเล่น เช่นการส่งลูกสั้น การส่งลูกระยะกลาง และการส่งลูกยาวไม่ว่าเรียกหรือโด่ง
8. เพื่อให้เข้าใจในระบบการเล่นอย่างถูกต้องตามวิธีการสมัยใหม่ของการเล่นฟุตบอล
9. เพื่อให้รู้จักการสร้างสมรรถภาพทางร่างกายให้มีความเจริญ ความแข็งแรง ทนทาน คล่องตัว และมีความเร็วแรง
10. เพื่อให้มีมาตรฐานการเล่นฟุตบอลสูงทัดเทียมนานาชาติ
11. เพื่อให้ได้รู้จักกฎกติกาการเล่นที่ถูกต้อง
12. เพื่อให้ได้รู้ซึ่งถึงระเบียบวินัยของการฝึก การเคารพเชื่อฟังผู้ฝึกสอน ผู้มีพระคุณ และมีความกตัญญู
13. เพื่อให้ได้รู้จักคุณค่าของนักกีฬา คือ “เป็นผู้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา” ซึ่งในคำว่า “รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย”
14. เพื่อพัฒนาด้านร่างกาย และส่งเสริมกีฬา ตามนโยบายของชาติ

ประโยชน์ของการเล่นกีฬาฟุตบอล

การกีฬาแห่งประเทศไทย (2541, 8 - 10) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของการออกกำลังกายในด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ประโยชน์ทางกาย
  - 1.1 ทำให้กล้ามเนื้อแข็งแรงมีความสามารถที่จะทำงานได้มาก
  - 1.2 ทำให้การไหลเวียนของโลหิตดีขึ้น
  - 1.3 ทำให้เซลล์ต่าง ๆ ของร่างกาย เจริญแข็งแรงยิ่งขึ้น
  - 1.4 ทำให้การเผาผลาญอาหารภายในเซลล์ต่าง ๆ ของร่างกายทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 1.5 ทำให้เหงื่อออกและขับของเสียออกจากร่างกาย

1.6 ช่วยในการจับถ่าย และรักษาอุณหภูมิความร้อนของร่างกายให้ดียิ่งขึ้น
1.7 เป็นกิจกรรมที่รวมการเคลื่อนไหวธรรมชาติเกือบทุกชนิด เช่น การวิ่งหลบหลีก การแย่ง รับ-ส่ง กระโดด เตะ ตลอดจนเกิดความชำนาญในการใช้เท้า ซึ่งสัมพันธ์กับสายตาด้วย

2. ประโยชน์ทางจิตใจ

2.1 ช่วยทำให้จิตใจสบาย อารมณ์แจ่มใสสดชื่น
2.2 ทำให้เกิดความพึงพอใจในความสามารถของตน
2.3 เป็นกิจกรรมสันตนาการสิ่งหนึ่งที่ก่อให้เกิดประโยชน์ในกรณีที่ถูกที่ควร
2.4 เป็นการระบายออกของอารมณ์ที่ตีทางหนึ่ง
2.5 เพื่อช่วยผ่อนคลายความตึงเครียดของอารมณ์หลังจากเลิกเรียน หรือหลังจากประกอบอาชีพการงานประจำวัน และในวันหยุด
2.6 ช่วยทำให้เกิดความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเป็นทีม อันจะเป็นผลนำไปสู่ความสมัครสมานสามัคคีต่อกัน

2.7 ช่วยทำให้รู้จักแก้ปัญหาเฉพาะหน้า และช่วยส่งเสริมให้มีไหวพริบดีขึ้น

2.8 ช่วยทำให้รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา

2.9 ช่วยก่อให้เกิดความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา

3. ประโยชน์ทางทัศนคติ

3.1 กฎ กติกา การเล่นต่าง ๆ ย่อมช่วยสอนให้ผู้เล่นรู้จักความยุติธรรมและปฏิบัติตนอยู่ในขอบเขตอันพึงควรกระทำ

3.2 ทำให้รู้จักเคารพสิทธิของผู้อื่น ตลอดจนรู้จักปฏิบัติหน้าที่อันถูกต้องต่อกัน

3.3 ทักษะที่ได้รับจากการฝึกซ้อม ย่อมช่วยให้ผู้เล่นหรือผู้เข้าร่วมในกิจกรรมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในทางสันตนาการได้ และยังเพิ่มพูนความสามารถให้สูงขึ้นจนเข้าร่วมแข่งขันได้ในที่สุด

3.4 แนวโน้มที่จะเป็นภัยหรือปัญหาทางสังคมลดน้อยลง เนื่องจากได้แสดงออกทางกีฬาหมดไป

4. ผลพลอยได้อื่น ๆ

4.1 กีฬาฟุตบอลก็เช่นเดียวกับกีฬาประเภททีมชนิดอื่น ๆ ซึ่งเมื่อนำมาใช้ให้ถูกต้องแล้ว ย่อมกลายเป็นเครื่องมือก่อให้เกิดมิตรภาพ ความสมัครสมานสามัคคีและก่อให้เกิดการปลูกฝังเรื่องน้ำใจนักกีฬาได้ดี

4.2 สำหรับผู้ที่มีทักษะสูง ย่อมมีโอกาสได้รับการคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของชาติ โรงเรียน สถาบัน สโมสร เพื่อเข้าแข่งขันกับชาติอื่น หรือประเทศต่าง ๆ หรือทีมอื่น ๆ ซึ่งนอกจากจะเป็นการประกาศเกียรติคุณของชาติหรือสถาบัน โรงเรียน สโมสรแล้ว ยังช่วยให้ผู้เป็นนักกีฬา ได้รับผลตอบแทนทางสังคมอีกด้วย

4.3 ในอนาคต การกีฬาทุกประเภท โดยเฉพาะฟุตบอล ย่อมมีความหมายและเกี่ยวข้องกับวงการธุรกิจมากขึ้นทุกขณะ ในอนาคตอันใกล้นี้ฟุตบอลอาชีพของไทยอาจจะพัฒนาถึงขั้นสูงสุดเช่นเดียวกับฟุตบอลอาชีพของยุโรปและอเมริกาที่เป็นอยู่ในขณะนี้

